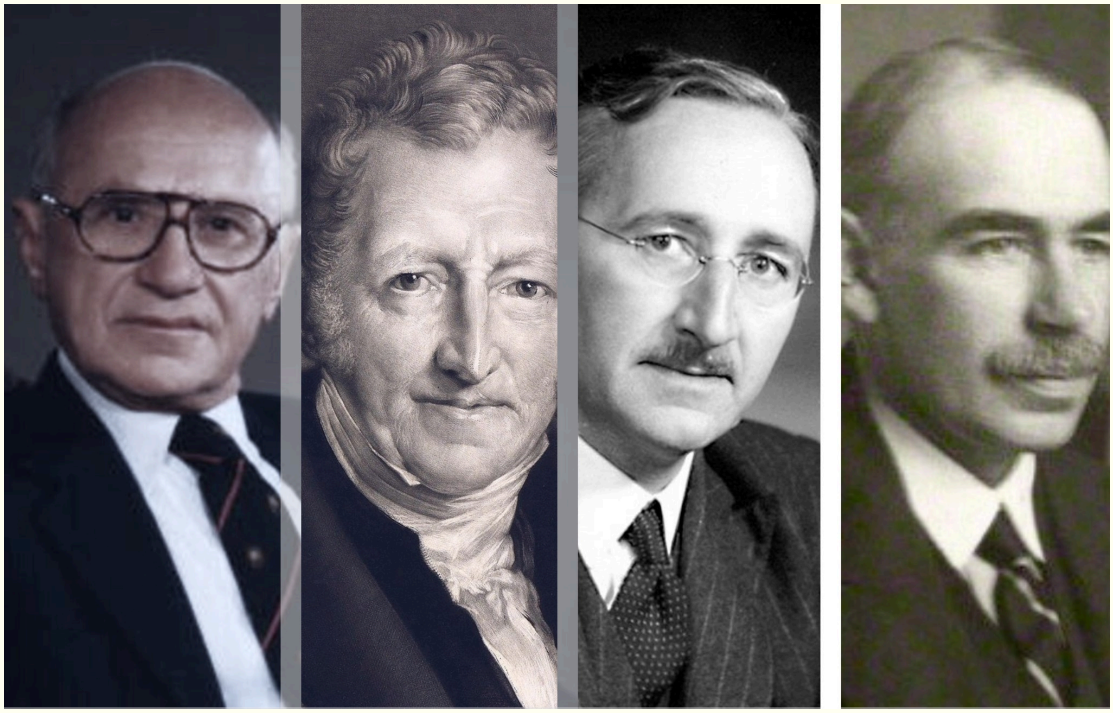

Tüm zamanların en büyük ekonomisti kimdir?

“İster ekonomi ister başka bir alanda uzmanlaşmış olun, Cowen sizi uzmanlık alanınızın dışına çıkmaya ve daha geniş fikirler dünyasını yeniden keşfetmeye ikna etmeye çalışan bir kitap yazdı.” ~James Hartley

James Hartley • 28 Şubat 2024

Milton Friedman, Thomas Malthus, Friedrich Hayek ve John M. Keynes

GOAT: Tüm Zamanların En Büyük Ekonomisti Kim ve Bu Neden Önemli?
Bu soruyu daha önce hiç düşünmemiş olsanız bile, şimdi cevabını bilmek istiyorsunuz. Hatta verilen cevabın yanlış olduğunu bile iddia etmeye hazır olabilirsiniz. GOAT sorusu, tüm zamanların en büyük bar tartışmasıdır. GOAT kısa mesafe oyuncusu kim? Rock vokalisti kim? Amerikalı romancı kim? Yunan filozof kim?... kategoriyi seçin ve canlı bir tartışma başlar. Ama GOAT ekonomisti kim? Muhtemelen bu tartışmayı daha önce yapmamışsınızdır. Şimdiye kadar. Bir bar taburesine oturun.

Tyler Cowen, bu soruyu başlık olarak kullanarak bir kitap yazdı. (Kitap buradan ücretsiz olarak indirilebilir .) Kitabı kendisi yazdığı için, temel kuralları da o belirliyor; bunların en önemlisi ise tanımdır:

"Tüm zamanların en büyük ekonomisti" (GOAT) olarak nitelendirilebilmesi için bir adaydan şunları bekliyorum: Ekonomist özgün olmalı, büyük tarihsel öneme sahip olmalı, önemli fikirlerin yaratıcısı ve taşıyıcısı olmalı, hem teori hem de ampirik çalışmalarda yer almalı, hem makro hem de mikro ekonomide etkili olmalı ve konuların özünde "çok da yanlış olmamalı". Dahası, kişi oldukça iyi bir ekonomist olmalı! Yani, eğer o kişiyle oturup ekonomik konuları tartışsaydınız, bir

şekilde etkilenirdiniz. Bu oldukça kapsamlı bir tanım ve en önemlisi, tartışmaya geniş bir alan bırakıyor.

Adaylar kimler? Cowen, Büyük Altılı'yı şöyle sıralıyor: Milton Friedman, John Maynard Keynes, Friedrich Hayek, John Stuart Mill, Thomas Malthus ve Adam Smith. Ayrıca, tek bir bölümde hızla elediği diğer adayların listesini de veriyor: Paul Samuelson, Kenneth Arrow, Gary Becker, Joseph Schumpeter, Alfred Marshall. (İlginç bir şekilde, ne David Ricardo ne de Karl Marx, tam olarak değerlendirilmeye değer olmayan kişiler listesinde yer almıyor.)

Kitabın büyük bölümü, altı adayın her birine ayrılmış birer bölümden oluşuyor. Her bölümün, ekonomistin en önemli çalışmalarının doğrudan bir tartışması ve değerlendirmesi olduğunu varsayarsanız affedilirsiniz, ancak varsayımınız yanlış. Yanlış anlaşılmamak için baştan söyleyeyim ki, bölümler hızlı okunabilir, keyifli ve birçok ilginç ayrıntı içeriyor. Ancak, bu ekonomistlerin her birinin artıları ve eksilerinin organize ve kapsamlı bir tartışması olduğunu söylemek doğru olmaz.

Bölümler, ekonomistlerin hayatlarında rastgele bir gezinti niteliğinde. Dedikodulu kişisel detaylar, önemli kitapların genel bakışları veya bazı durumlarda önemli kitapların çeşitli bölümleri, ekonomistlerin görünüşte rastgele seçilmiş küçük eserleri hakkında yüzeysel düşünceler, Cowen'ın sevmediği ve sevdiği şeylere yönelik sert eleştiriler, Cowen'ın sevdiği şeylere övgüler, ekonomistin Hindistan hakkında söylediklerine dair uzun tartışmalar (neden Hindistan? Hiçbir fikrim yok), ekonomistin çalıştığı kurum üzerindeki etkisinin açıklamaları, hükümetlere yönelik hem çalışmaların hem de tavsiyelerin incelenmesi, Cowen'ın adaylardan herhangi biriyle görüştüğü veya neredeyse görüştüğü anlara dair kısa anlatımlar ve kişinin söylediği siyasi olarak yanlış şeylerin listeleri yer alıyor. Açık olmak gerekirse, bu çeşitli öğeler bölümler arasında aynı şekilde düzenlenmemiş veya bölümler arasında aynı ağırlığa sahip değil. Bir paragrafı bitirdiğinizde, bir sonraki paragrafta neyin tartışılacağını kesinlikle tahmin edemeyeceğiniz nadir kitaplardan biri.

Oyalamaya yeter. Cevap ne? Cowen, en iyisi (GOAT) olarak kimi ilan ediyor? Kimseyi. Doğru duydunuz. Karar vermeyi reddediyor. (Eğer bu kitabı okursanız ve bir gün Tyler Cowen ile bir barda karşılaşırsanız, bu

soruyu gündeme getirdiğiniz ve sonra da geçiştirdiğiniz için size bir bira ısmarlamayı hak ediyor.) Cowen, altı kişiden üçünü en iyisi (GOAT) olarak değerlendirme dışı bırakıyor. Keynes mikroekonomide berbattı, Hayek ampirik çalışma yapmadı ve sadece beş iyi makalesi var (ancak Cowen bunlardan üçünün şimdiye kadar yazılmış en iyi üç ekonomi makalesi olduğunu söylüyor) ve Malthus birçok konuda yanılıyordu.

Günlük ekonomik bilgiler e-posta kutunuzda.

E-posta

ABONE

Peki ya son üç isim? Cowen neden onlardan birini "Tüm Zamanların En İyisi" ilan edemiyor? Adam Smith ile başlayalım. Cowen'ın dediği gibi, "Bu kitabın alternatif bir versiyonunu hayal edin; ilk sayfada 'Açıkçası cevap Adam Smith olmalı' diye tek bir cümleyle bitiyor." Peki Cowen neden bu cevabı vermiyor? Tüm adaylar arasında, "Smith, Malthus hariç, açıkça en kötü ekonomist gibi görünüyor." En *kötü* ekonomist mi? Gerçekten mi? Cowen, Smith'in "Adam, Fed şu anda faiz oranlarını düşürmeli mi yoksa yükseltmeli mi?" gibi bir soru sorulduğunda, derinlemesine bir tartışma yürütmekte zorlanacağını açıklıyor. Cowen bu konuda haklı: Gerçekten de, Smith bir şekilde Federal Rezerv'in faiz oranı yönetimi sorunları hakkında yorum yapmaya hiç fırsat bulamadı ve bu konuda soru sorulduğunda biraz kafası karışabilir.

Adam Smith'in GOAT (Tüm Zamanların En İyisi) kriterlerini kullanırsak, Friedman kesinlikle kazanan olmalı. Sonuçta, Fed politikası hakkında konuşabiliyor! Ancak Friedman'ın elenmesinin bir diğer nedeni de "özgünlük açısından yeterince iyi olmaması". Friedman'ın fikirlerinin çoğunun izleri daha önceki ekonomistlerde de mevcut. Dolayısıyla, ekonomi tartışmasına geç katılan ve ekonomi alanını icat etmeyen biri gerçekten GOAT olamaz.

Yani, eğer Smith'in sorunu, günümüzde tartışmak isteyebileceğiniz tüm konuları düşünmek için çok erken ve özgün olmasıysa ve Friedman'ın sorunu da ekonomi hakkında kendisinden önce kimsenin düşünmediği şeyleri söylemek için çok geç olmasıysa, o zaman ortada yer alan John Stuart Mill belki de cevaptır? Hayır. Öncelikle, ölümünden sonra ekonomistlerin kullanmaya başladığı marjinal analiz türünde pek iyi değildi. Ayrıca gerçekten ilginç istatistiksel çalışmalar yapmayı da başaramadı. Ve muhtemelen en önemlisi, "siyasi ekonomi üzerine çok uzun kitabı" pek iyi değil. Bu durumda, Mill neden tartışmada yer alıyor? Mill, Tyler Cowen'ı ilgilendiren konularda birçok başka ilginç kitap yazdı.

Bu son gözlem, kitabın anahtarıdır. GOAT'ın tanımına geri dönün ve ardından Cowen'ın kitap boyunca tartıştığı rastgele konular yığınına bakın. Sunduğu argüman aslında hiçbir zaman *GOAT Ekonomistini tanımlamakla ilgili değildi. Tyler Cowen gibi GOAT Ekonomistini* belirlemekle ilgiliydi . Cowen'ın yaptığı çalışmalara bakarsanız, ilk göze çarpan şey, ele alınan konuların geniş yelpazesidir. Cowen dar bir teknik uzman değildir. Muhtemelen aklınıza gelebilecek her konuda sizinle konuşmaktan mutluluk duyar. Argümanlarını modern ekonomi eğitimine dayandırmaktan mutluluk duyar. Cowen, geçmişin büyük ekonomistlerinin çalışmalarını okuduğunda, dar anlamda tanımlanmış ekonomi alanında olsun ya da olmasın, açık, yenilikçi ve özgün düşünceye ilgi duyar. *Tyler Cowen gibi GOAT Ekonomisti* , aslında Tyler Cowen'ın uzun uzun sohbet etmek isteyeceği ekonomisttir. Baştan beri temel kriter buydu.

Kitabın son birkaç paragrafında Cowen bu sonucu gerçekten net bir şekilde ortaya koyuyor. “Yeni bir GOAT (Tüm Zamanların En İyisi) geride değil de önümüzde olabilir mi?” diye soruyor. Cevap “Hayır.” Neden? Modern ekonomi çok uzmanlaşmış durumda. Modern ekonomi eğitimi, dünyayı “mümkün olan en geniş anlamda” düşünmeyi içermiyor. *GOAT Ekonomisti,* etkileyici derecede büyük veri kümelerinden cevaplar çıkarmak için gelişmiş istatistiksel teknikler kullanan parlak bir uygulamalı mikroekonomist asla olamaz.

Ekonomi dünyası artık iki kampa ayrıldı: "fikir taşıyıcıları" ve "ekonomik hipotez testçileri". Birinci grup, Cowen gibi "profesyonel

başarının en üst seviyelerinde başarılı bir genelci" olmak isteyen kişilerdir. Ancak, modern akademik dünyadaki uzmanlaşma göz önüne alındığında, "başarılı" bir genelci, herhangi bir uzmanlık alanının en ön saflarında çalışan biri olarak tanımlanamaz. Öte yandan, en ön saflarda uzman olmak istiyorsanız, Ivy League'de kadro alabilir veya Nobel Ödülü kazanabilirsiniz, ancak başarılı bir genelci olmak için gerekli zamana sahip olamazsınız.

Sonuç olarak, Cowen'ın kitabının gerçekten sorduğu soru "Tüm Zamanların En İyisi Kim?" değil, "Ekonomi Nereye Gidiyor?" sorusudur. Ekonomi alanında doktora programına girerseniz, olası bir cevaba yönlendirileceksiniz. Cowen, başka bir yolu denemek isteyenler için bir rehber olmaya çalışıyor. Cowen, ufkunuzu genişletmenizi teşvik etmek istiyor. Uzmanlığınız ne olursa olsun, ister ekonomi ister başka bir alanda olsun, Cowen, uzmanlığınızın dışına çıkıp daha geniş fikirler dünyasını yeniden keşfetmeniz için sizi ikna etmeye çalışan bir kitap yazdı. Bu yolculukta Cowen, eğlenceli ve ilgi çekici bir rehber. Ancak, tüm zamanların en büyük ekonomisti kim sorusunda Cowen yanılıyor. Bu kişi Adam Smith. Hiç şüphe yok. Smith.

JAMES HARTLEY

James Hartley, Mount Holyoke Koleji'nde Ekonomi Profesörüdür. Kaliforniya doğumlu olan Hartley, lisans, yüksek lisans ve doktora derecelerini Kaliforniya Üniversitesi Davis Kampüsü'nden Ekonomi alanında almıştır. Yayınları arasında Makroekonomide Temsilci Ajan , Gerçek İş Döngüleri : Bir Okuma Kitabı (Kevin Hoover ve Kevin Salyer ile birlikte editörlüğünü yaptığı) ve Mary Lyon: Belgeler ve Yazılar bulunmaktadır .